

REDACTIA

ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rii de Duminică pe
un fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERTIUNILE:

pe 1 și 2 surmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cație.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

STAT POLIȚIENESC.

(*) Când i s'au strigat în plin parlament baronului Bánffy cuvintele „országos hajdukáplár“, s'a caracterizat toideodată de minune și întreg regimentul așa zis „constituțional“ maghiar. Ear d'atunci Bánffy s'a perfecționat încă în apucăturile sale de a batjocori constituția și a cărmui numai cu ajutorul poliției.

Intâiu a început cu noi, naționalitățile. Ear ziarele maghiare aprobau ori-ce ticăloșie săvârșeau agenții brutali. Am spus-o însă atunci, că ori-ce mișelie se resbună. Și dacă presa maghiară înțelege misiunea sa culturală și educativă așa ca să asmuțe încă pe guvern contra noastră, o să avem satisfacția să vedem pe Bánffy tratând tot cu poliția pe toți câți nu vor să recunoască omnipotența sa.

Azi avem deja această satisfacție. „Arad és Vidéke“, cel care cu prilejul convocării la Arad a adunării românești striga după poliție și care nu mai departe de cât alaltăeri aproba și se făcea echoul campaniei mizerabile ce se inscenase în jurul „revoluției valahe“, în numărul său delat 4 Februarie scrie:

„Vor să facă din Ungaria stat polițienesc... întreg aparatul administrativ coto folosit exclusiv pentru a face servicii polițienești. Și deoars-ce e pace, a-i forțat ca și miliția să tudeplinească rol de poliție. Impușcă în cetățeni. Arma Mannlicher este perfectă și folosește mai mult de cât briceagul scurt — zis sabie — al poliției.

„Dacă cetățenii se duc să voteze, se isbesc de miliție. Dacă sunt la adunări populare, îi străpunge baioneta gendarmerească. Dacă demonstrează, îi pun la răcoare. Căpitanul de poliție osândește, fisolgăbirăul pedepsește, vicispanul condamnă, ministrul pedepsește. O scară întreagă de funcționari cari până la cel din urmă sunt — polițisti.

Toate aceste le scrie după-ce întâiu constată că judecătorii abea mai există, că perchisițiile sunt la ordinea zilei și se fac fără nici o jenă. Ba din resbunare politică, poliția a aruncat pe cetățeni nu numai în temnița preventivă ci și în — casa de nebuni.

Se înțelege, ziarul maghiar e supărat numai pentru-că toate aceste abusuri s'au întemplat cu... Ungurii. Nu supărarea presei maghiare însă, nici abusurile săvârșite sunt lucrul de căpetenie. Ci îngrijitor este că guvernul a cerut și alaltăeri Dieta a votat sporirea atât a gendarmerei cât și a... detectivilor polițienești.

Va să zică suntem încă numai la începutul erei polițienești. Capo d'operele numai d'aci încolo avem să le admirăm.

„Intr'o bună dimineată ne pulem aștepta ca ministrul de interne, în unire cu cel de justiție să depună în Dieta un proiect pentru desființarea judecătorilor...”

Așa scrie numitul ziar.

Dar' noi credem, că e de prisos să vină cu astfel de proiect, când și de altfel nimeni nu-l ia la răspundere pentru-că judecătorii au ajuns și ele un fel de oficiu polițienească.

Casul dlui Liviu Albini, care e ținut aproape de patru luni în arest preventiv, e și el o dovadă despre aceasta.

Ear' că unde o să ducă această destrăbălare, putem judeca mai ales din faptul că aproape în fiecare zi ne vin știri despre ciocniri între cetățeni și gendarmi. Din fericire, vătărările de sânge se fac mai ales între Unguri, ba aproape numai între ei.

Presa maghiară ea însăși e îngrozită.

„Budapesti Hirlap“ de pildă, în numărul seu delat 3 Februarie scrie un articol intitulat: „Sânge“ începând: „Gendarmii au impușcat șapte oameni“... e vorba de alegerea delat Rózsahegy...

„Atrocitățile acestea — continuă — sunt atât de dese, încât aproape ne-am obișnuit cu ele, ca și când nici nu s'ar putea guvernata altfel... Și s'ar putea, numai dreptate și libertate de ar fi în stat... E îngrozitor că numai prin vătărări de sânge se mai poate susține ordinea în stat“...

In fața acestor fel de porniri, avem o singură datorie: să veghiăm ca agenții provocatori să nu se lincube între noi și populația noastră delat sate. Pentru-că guvernul atâta așteaptă: să găsească măcar și numai pretexte pentru a deslanțu asupra noastră lăsuțaga furie a acestui imzabil regim polițienesc.

Strajă indoită să punem deci pretutindenea și să ne gândim că dacă nu sunt cruțați Ungurii, apoi pe noi naționalitățile, ne-ar trata indoit de brutal.

Cea mai mică lovitură, ce 'i-se aduce însă vre-uniia dintre noi, trebuie denunțată și toți să protestăm, să se știe că atunci când primejdia e mare, știm și noi să opunem cea mai mare forță a noastră: solidaritatea națională. Să nu simtă nimeni dintre noi că e abandonat ear' cei cari din ură ori invidie se bucură de suferința fratelui, să simtă disprețul meritat al mării obște române.

Badeni — federalist. Intr'un interview pe care 'l-a avut cu redactorul ziarului „Figaro“, contele Badeni a zis între altele următoarele:

„Nu, ideile mele nu 'și-au pierdut valoarea. Se vor găsi oameni cari vor relua firul activității mele acolo unde eu 'am părăsit. Austria numai prin federalism poate scăpa din situația tristă de azi. Federalismul pe care îl doresc eu, nu exclude unitatea imperială. Nici o partidă din imperiu nu este antidinastică, dar' armonia dintre ele numai așa va putea fi restabilită, dacă fiecarei naționalități 'i-se va da ceea-ce 'i-se cuvine“.

Dorul de... simpatii. Presa maghiară este cuprinsă de un dor mistuitor: simpatia străinătății, pe care — recunoaște — nu o poate câștiga prin articole de ziar plătite... Intr'adevăr, „Pesti Napló“ (4 Febr.) scrie: „A sforța această simpatie cu mijloace politice ori a voi să o „câștigăm“ altfel, ar fi o strădanie deșăartă, pe care în primul loc noi între noi ar trebui să o tăimui“.

Vorba e că Jeszenszky și Ováry cred altfel ear' bietul Fava ce s'ar face când nu 'i-s'ar mai plăti marfa?

Greutățile din Austria.

Austria trece actualmente printr'un zbuțiu care se asemănă cu cel delat 1848.

Privit mai de aproape acest zbuțiu al memorabilului an, vedem că el a răsărit și s'a hrănit din două doruri, din două simțăminte: de simțământul de libertate și de simțământul național. Amândouă aceste simțăminte erau strivite prin stările de lucruri de până atunci.

Pe toate văile și pe toate colinele răsuna cuvântul libertate, dar nu numai libertate personală, omenească, ci libertate națională.

Aceasta o cereau toate popoarele, aceasta o cereau Ungurii mai ales și mai cu gură mare, dar cu gând rău, ea apoi ei din libertatea lor să poată sugruma pe celelalte popoare.

Aceasta era pricina care împinsese pe Unguri la revoluție și astfel Monarhia la o mare... crisă.

A venit însă ajutorul uriaș din afară, și a strîns de nou între pereții de fer pe răsăritii.

„Dece 20 de ani în urmă ca Prusia a strînit credința, că „împărăția Austriei“ trebuie reformată.

Intemeiată pe domnia unui singur neam, se zicea că împărăția așa nu are putere, căci neamurile apăsate, când e la adică, nu-și pun puterile într'u părărea ei.

Chiar războiul cu Prusacii s'ar fi pierdut numai în urma greutăților puse de Unguri.

Trebuie, se zicea, ca libertatea și dreptatea să se împartă și celorlalte neamuri.

Și era poate foarte adevărată observarea, și negreșit bună hotărîrea. Și s'au apucat de „reparare“, de schimbare.

Pagubă numai, că cei-ce aveau în mână soarta schimbării, n'au văzut până în fund turburele și n'au luat măsuri de vindecare până în temelii ci s'au apucat să facă probă de o cam dată cu mai puțin.

Nemții au împărțit adică — domnia cu Ungurii. Au crezut că așa, pe două picioare, ori pe 2 roate, lucrurile vor putea merge înainte.

De atunci n'a mai urmat nici un Königrätz, nici un privilegiu ce să-i probeze nou arangiatele puteri, și totuși după alți 30 de ani azi mășina statului earăși stă locului, tot înglodată, huruită și zguduită!

La împărțirea puterii, înainte cu 30 de ani, cele 2 state s'au legat că tot din 10 în 10 ani să-și reînnoiască lanțurile cu care se prind peste brâu spre a merge gemește înainte.

Reînnoirea ce se prepară acum, merge însă greu.

Aceasta mai ales din cauza că și una și alta dintre statele contractante ar vrea să încopcie brăul așa ca ei să-i vie mai ușor și celelalte mai greu.

De aceea negocierile între Austriaci și Unguri înaintează greu de tot.

Și un aranjament trainic nu se va putea face, până-ce nu se va aplica singura cheie dreaptă.

Ear' această cheie e aflată: deplina d'opotrivă îndreptățire națională a tuturor neamurilor, și în jumătatea dincolo și în cea dincoace a Împărăției.

Când asta va fi făcută, lucrurile vor merge regulat și această dreptate națională va fi oleul ce le va ușura mersul și magnetul ce le va ținea laolaltă!

Altfel nu!

Chiar dacă azi lucrurile s'ar aranja oare-cum, durată lungă fără dreptate deplină nu se poate ajunge și peste alți 20—30 de ani, va sta în loc partea de dincoace, până nu ni-se va face dreptate și nouă.

LUPTA

naționalităților din Austria.

Ziarele cehe se ocupă foarte mult cu soluțiunea Dietei provinciale a Austriei sup., și critică în cei mai aspri termini poziția lui Ebenhoch și ținuta clericalilor. Principele Lobkowitz a publicat în ziarul oficial din Praga o declarațiune privitoare la chestiunea de rezoluțiune a Dietei provinciale a Austriei sup. care cuprind următoarele:

Chestiunea de limbă atinge atâtea interese și instituțiuni, cât aceasta nu se poate rezolvi cu o singură lege, fie aceea ori imperială ori provincială. Ar fi mai bine a studia, că unde oare și ce fel de instituțiuni pretind mai vârtos rezolvirea chestiunii, că așa cu stabilirea compatibilității apoi se vor putea aduce și dispozițiuni acceptabile. O discuție asupra chestiunii de compatibilitate ar fi aproape imposibilă, deoarece-ce de toate părțile se pot apăra cu o mulțime de motive; ear' aceea nu se poate afirma, că una sau alta chestiune aparține sferei de activitate a unei sau altei autorități, numai pentru-că, aceea atinge și chestiunea de limbă. După o bună cumpănire a acestora, ar urma aducerea unei serie de legi, în cari ar trebui să se țină în vedere pretențiile legale ale instituțiilor interesate. Aceasta ar fi cea mai corectă deslegare a chestiunii.

„Narodny Listy“, ocupându-se și el de poziția D-rului Ebenhoch și de discursul seu din Dieta provincială a Austriei de sus, între altele scrie și următoarele:

„Sfătuim pe D-rul Ebenhoch ca să-și câștige cualificațiunea de lipsă și cunoștințe suficiente despre situațiune dacă voeste a se angaja pentru rolul de intermediator între Germani și Cehi. Observăm dealtmintrelea, că pe Ebenhoch nu 'l-a încredințat nimeni cu intermedierea între aceste două naționalități. Intermediatorii nechemăți nici atâta cinste n'au ca oaspeții nechemăți.“

„Slovenec“, organ clerical din Laibach reportând despre pertractările naționalilor liberali din Craina cu clericali, stabilește punctele pe basa cărora partidul clerical ar dori încheierea convenției.

Eată condițiunile clericalilor:

1. Unirea celor două cluburi slovene din Dieta provincială într'un club comun sub numirea de „Club sloven“. 2. Clubul sloven să primească de basă programul alianței creștine-naționale din Dieta provincială și să-l completeze cu programul primit în adunarea partidului sloven. 3. Deoarece-ce în clubul sloven, clericali vor fi în majoritate,

președintele să se aleagă dintre liberele ori-cărei chestiuni se facă o lre preventivă, care ar forma baza a comune.

Față de acestea dorințe ale clericalilor, liberalii au declarat că contrastul este de natură principială care prin concludsiunile clericalilor nu poate înceta.

Din România.

Serată literară

D-na și dl Stolojan punând saloanele d-neilor, cu grațiositatea obicinuită, la dispoziția cercului, „Literatură și artă română”, Marți seara cercul a dat o serată splendidă.

Serata s'a deschis priur'o conferință a d-lui N. Pătrașcu, asupra slăbirii sentimentului nostru național.

Conferențiarul, care a făcut o serie de observațiuni foarte juste asupra subiectului tratat, a fost mult apreciat de auditor.

Intre alte pilde dl Pătrașcu a adus și pe aceea că din operele complete ale lui Alexandri, apărute în 2000 de exemplare, nu s-au vândut de cât 10.

Apoi dl Ascanio (dl Olănescu), a citit o satiră intitulată: *Ce zic tinerii despre bătrâni și bătrâni despre tineri?*

D-na Caracostea — „Cară” în lumea artistică — a cântat bucăți din Dalila.

Dl Dall'Orso a cântat și d-sa diferite bucăți, dintre care multe naționale.

A urmat apoi produceri choreografice.

Serata a durat până la orele 2 noaptea.

*

Aniversare

La 24 Ianuarie v. fiind aniversarea Uniunii principatelor și fondării Ligii, comitetul central al Ligii se va duce la Craiova unde va serba aceste două evenimente.

Cu această ocazie se vor ține două conferințe în sala Teatrului Național de acolo: una de dl Dimitrie Nevițescu și alta de dl Jules Brun care va vorbi despre *Epopea Română*.

Un mare filantrop

Mercuri a avut loc la Iași înmormântarea bătrânului fost protopisolt al Mitropoliei Moldovei, Dimitrie Suceveanu, în etate de peste 90 ani.

Defunctul Suceveanu înainte cu 10 ani a donat spitalului Sf. Spiridon 500 mii lei, a înzestrat mai multe fete orfane etc.

Epitropia spitalului Sf. Spiridon în semn de înaltă recunoștință către defunctul Suceveanu, a depus pe sicriul său o frumoasă coroană, a asistat la înmormântare alături cu toți șefii de serviciu și medicii primari.

Căsătoriile mari.

— „Ce bine dansezi astăzi Jacques. Eu trebuie să te iau mai mult în seamă. Bărbății cari dansează bine, sunt rari.”

— „Ah, Nelly, azi mă simt inspirat. Și cred că nimic nu mi-ar cădea greu astăzi.”

Nelly rise, un rîs nervos, și începu să înfășure pe deget lăntșorul care-i ținea programul de dans.

— „Se pare că d-ta devii din ce în ce mai serios,” zise dînsa.

„Inșă ți șade mult mai bine de când ești mai vii.”

— Crezi? Dar azi tocmai nu e nevoie de seriozitate. Căci ați fost foarte bună cu mine astă seară.”

— „Bine, atunci mulțumește-mi înțaiu, și după aceea spune-mi ce crezi despre toaleta domnișoarei Valker.”

„Nu e fermecătoare? Ei, ia spune-mi ceva admirabil de spiritual asupra dînsa.”

Jacques se uită la dînsa cu gândul într'altă parte.

— „D-ra Valker, d-ra Valker, a da! Ce, dînsa e aici astă seară?”

— „Dar bine Jacques!”

— „Ah, da, adevărat, o toaletă verde și galbenă.”

Din Bucovina.

Industria națională română din Bucovina premiată la Viena.

Redacția ziarului „Wiener Mode” a aranjat o expoziție și un concurs de premii pentru diferite obiecte de industrie națională și mai ales de indu tria de casă. La acest concurs a participat întreaga Monarhie austriacă, între altele și țeri, a căror industrie națională a ajuns la un grad foarte în înțat, ca d. e. Bosnia și Herțegovina. Acum primim știrea atât surprinzătoare cât și îmbucurătoare, că primul premiu (100 coroane în aur) a fost acordat d-nei Victoria bar. Styrcea, pentru mai multe obiecte de industrie română din Bucovina, și anume toate din comuna Crasna-Ilschi. Intre altele au fost expuse niște ștergere brodate de țerance din comuna numită după isvo de vechi românești, cum se poartă acolo încă și acum. Constatăm cu satisfacție, că industria națională română din Bucovina, primind premiul cel dintâiu a fost recunoscută ca superioară între atâția concurenți serioși. Comuna Crasna-Ilschi e cunoscută că a păstrat din vechime în toate privințele obiceiurile strămoșești, și chiar din aceasta cauză poate să ne servească ca model, cum ar trebui să se desvolte și alte comune românești, mai ales comunele din nordul Bucovinei, cari au rămas înapoi. Prima bancă după sistemul Reiffesen a fost înființată în aceeași comună, cabinetul de lectură de acolo e bine cercetat, acum vedem eărăși un nou succes în cultivarea vechei industrii de casă, și am dori, ca acest exemplu să fie imitat și aiurea; astfel industria română bucovineană și ar putea câștiga ușor un renume în occident, și ar deveni cu timpul un isvor important pentru îmbogățirea țărânilor noastre. („Patria”)

Scumpetea în Arad și poliția noastră „nobilă”.

Un număr de azi, numitul ziar revine asupra cauzelor cari produc această scumpete. Spune anume că s'au prezentat la redacție câțiva măcelari și au declarat următoarele:

„In piața dela Arad nu se pot căpăta vite de tăiat. Și anume din cauza că nu se aduc vite; cei din provincie fug de piața de foc. Sunt îngroziiți adevă de brutalitate cu care îi întâmpină agenții administrațivi, dătătorii de bilete și mai ales poliția. In chipul cel mai dur și mai brutal oamenii sunt împinși de ici colo; polițiștii îi înjură adesea așa de murdar, încât femeile își fac cruce.”

„Lovirea cu picioarele este obiceiul, ba sunt polițiști cari fac rîndușă cu gârboșul. Și ce e vinovat bietul Șvab și Valah că nu știe ungurește. Pe asemenea locuri n'ar trebui postat însă pandur care nu știe românește ori nemțește...”

Au perfectă dreptate măcelarii. Ei se vede însă că nu știu despre șovinismul care-l face până și pe căpitanul de poliție să cerce a maghiarisa aducând panduri de pe la Dobrițin — de pe Hortobágy — și alte locuri „nobile” al căror fi, eată, arată însăși măcelarii maghiari, în ce chip își îndeplinesc „sfânta misiune”.

tea cu care îi întâmpină agenții administrațivi, dătătorii de bilete și mai ales poliția. In chipul cel mai dur și mai brutal oamenii sunt împinși de ici colo; polițiștii îi înjură adesea așa de murdar, încât femeile își fac cruce.

„Lovirea cu picioarele este obiceiul, ba sunt polițiști cari fac rîndușă cu gârboșul. Și ce e vinovat bietul Șvab și Valah că nu știe ungurește. Pe asemenea locuri n'ar trebui postat însă pandur care nu știe românește ori nemțește...”

Au perfectă dreptate măcelarii.

Ei se vede însă că nu știu despre șovinismul care-l face până și pe căpitanul de poliție să cerce a maghiarisa aducând panduri de pe la Dobrițin — de pe Hortobágy — și alte locuri „nobile” al căror fi, eată, arată însăși măcelarii maghiari, în ce chip își îndeplinesc „sfânta misiune”.

De unde vine numele

de Dobrogea?

Ținutului românesc de pe malul drept al Dunărei și de pe marea Neagră, i-s'a păstrat numele de Dobrogea, sub care a figurat în tratatul din Paris de la 1857, cât și în cel din Berlin, fără însă a se cerceta cătuși de puțin origina numelui și împrejurările în care i-s'a dat.

Această provincie în vechime a fost cunoscută sub numele de Sciția-mică sau Sciția pontică și era locuită de Geți, cari aveau aceeași origină cu Dacii, de Sarmați și de câte-va alte popoare puțin cunoscute, între care, după istoricii greci, au fost și *Trogloloși*, adică locuitorii peșterilor.

După cucerirea Romanilor ea făcu parte din provincia de la sudul Dunărei denumită *Maesia secunda*, nume pe care l'a păstrat până la căderea imperiului roman.

Cronicarii evului mediu nu s'au interesat de litoralul mării Negre și de gurile Dunărei, totuși știm că Genovezii ocupaseră mai multe puncte importante din această provincie și mai ales bratul sudic al Dunărei, căreia i dădură numele de canalul *Sfântului George* în onoarea patronului Genovei, nume care s'a păstrat și până în prezent; precum și lacul Razelmului. Ei însă, în relațiunile scrise pe care le-au lăsat vorbind despre punctele ocupate nu pomenesc numele de Dobrogea.

Sub Impărații bisantini această provincie se numea *Dristra* sau *Dristriorul*, numele ce derivă de la *Istrul* sau Dunărea și sub care e cunoscută și de cronicarii români, iar tocmai într'un târziu de tot vedem în unele cronici pomenindu-se pe lângă nume de *Dristriorul* și cel de Dobrogea. In ceea-privește însă pe istoricii și scriitorii moderni, pare că ei n'au avut nici o cunoș-

tință despre acest nume până la tratatul din Paris.

Deci de unde vine el?

După dl Kanitz cuvântul Dobrogea sau Dobrutza ar deriva de la un oare-care Dobrotici (?) ce se pretinde că ar fi domnit pe aceste ținuturi cam prin veacul al XIV, sau după o altă versiune dată de același autor, acest cuvânt ar însemna în limba bulgară teren arid (?).

Dl Ubicini ne dă o versiune cu totul contrarie. D-sa spune că Dobrutza se derivă de la cuvântul slav *dobro*, adică bun și deci ar însemna teren bun sau teren fertil, iar că acest nume i-s'a dat de către Cazaci, cari veniți din stepele aride ale Rusiei, considerau Dobrogea drept un ținut foarte fertil și ca probă invocă faptul că partea din delta Dunărei, din jurul pădurii Caraormanului, se numește de către pescarii ruși *Raiul Cazacilor*.

Prin urmare acești autori nu se potrivesc între ei în ceea-ce privește origina numelui iar afirmările lor nu se întemeiază pe nici un fapt istoric.

Un lucru e evident: rădăcina cuvântului Dobrogea e slavă. De aci însă nu putem deduce că acest nume se datorește vre-unui popor slav ce ar fi locuit în mod permanent în această provincie.

Dacă un asemenea popor ar fi existat, el ar fi lăsat vre-o urmă în toponimia Dobrogei, unde astăzi nu găsim nici o localitate, fie sat, deal, pîru etc., cu nume slavonesc pe cât timp pe lângă numirile turcești s'a păstrat o mulțime de numiri românești și chiar unele grecești și latine, care în cursul veacurilor și cu toate invaziile barbare s'au menținut aproape neschimbate.

Deci din momentul că ideea unei domnii națiuni slave trebuie exclusă și că după cum se dovedește din cele arătate mai sus, acest popor n'a putut fi de cât trecător în Dobrogea, singura explicație ar fi următoarea:

Se știe că slavii de mai mult neputându-se deprinde cu unele numiri cari n'aveau nici un înțeles pentru ei, luaseră obiceiul de a desemna unele localități străbine cu numiri slavonești, probă Constantinopol pe care îl numesc *Tarigrad*, adică orașul împăratesc. Ast-fel se poate prea bine, că slavii ce locuiau în apropierea Dobrogei, deacă Ruși de la Nistru sau Bulgari din Bulgaria să fi întrebuițat acest nume spre a desemna această provincie, pe cât timp locuitorii ei n'aveau nici o cunoștință de numele ce-i dăduseră vecinii.

„Istrul”.

Foarte frumoasă, foarte frumoasă!”

— „Dar bine Jacques! Ce s'a făcut din gustul d-tale?”

— „Nelly, zise el apucându-i mâna, nu mă tortura. Mie-mi pare ori și ce trandafiriu în seara asta și chiar lipsa de gust a d-rei Valker nu mă jignește cătuși de puțin. Nelly, mi-ai devenit dragă! și de luni întregi trăiesc în zburciunarea așteptării. Acu însă toate s'au sfârșit.”

După cele de azi nu mai mă îndoesc. Inșă scumpo, am încă attea de spus, încât...”

Dînsa i acoperi gura cu mîna, pornindu-se pe rîs.

— „Jacques, fii cuminte. Cred că vrei să-mi faci vre-o declarație de dragoste și ca declarațiile n'am ce face. D-ta ești al treilea și...”

— „Nelly, ce zici!”

— „Da e chiar așa. Ghicește care-ți sunt rivalii?”

Dînsa se rezemă pe spate între plantele serei.

— „Și d-ta ai refuzat pe toți aceia pentru mine?”

— „Ba nu...”

Jacques se sculă.

— „Atunci ai primit pe vre unul din ei?”

— „Și de ce nu, mă rog.”

— „Nelly, fii cu minte. Ți-ai ris de mine toată seara? Spune-mi, ești logodită?”

— „Dar de ce?”

— „Fiind-că vreau să te întreb. Consimți să fi a mea?”

— „Curat vorba: Consimți, sau viața. Fii mai blînd creștine, nu te pune ca un bandit al căsătoriei.”

„Fii cu minte, sau nu-ți mai spui nimic.”

— „Nelly, ești aspră cu mine. Cel puțin spune-mi ce vrei. Inșă spune-mi înțaiu, pot să mai nădăjduiesc?”

Câteva clipe domni tăcere în odaie, după aceea Nelly zise încet:

— „Jaques, eri m'a rugat lordul Townley să i flu soție.”

Jacques se uită la dînsa uimit.

— „Da, da”, îl asigură Nelly, nu te arăta așa uimit. Ce crezi ca așa un om e prea mare pentru ca să se poată căsători cu mine?”

— „Și i-ai răspuns că-l iei?”

— „Eu? Jaques, ești cam copilăros. Ce crezi c'o să încep să sar de bucurie când oi auzi că vrea să mă ia un lord de soție. Nu, asta n'am făcut-o. Am spus că o să-i dau mîne răspunsul.”

— „Și cum o să găsească răspunsul?”

— „La asta încă nu m'am gândit.”

— „Nelly, glumești!”

— „St, să nu mai vorbim nici despre

asta în seara aceasta. Hai să ne întorcem...”

Ușa se deschide și un servitor intră.

— „Scuzați-mă d-șoara, zise el, am o telegramă pentru domnul tatăl d-voastră, însă fiind-că dînsul nu ie aci, v'o dau d-voastră.”

— „Foarte bine, Iames, să ved ce conține.”

Servitorul se retrase. Nelly deschise telegrama și o citi. Pe când citea începu să tremure mîna, și fața-i se făcu palidă.

— „Pot să-ți ajut cu ceva, Nelly?” întrebă Jaques coprinș de milă.

— „Nu, mulțumesc! nu-i nimica” — zise dînsa, mototolind telegrama în mîna. „Și rămânem puțin aici că prea e cald în salon.”

Dînsa se așeză iar la vechiul ei loc și începu:

— „Jaques, mă iei drept o fată foarte puțin serioasă. Nui așa?” — și rise că glumă.

Pe urmă adaugă încet:

— „Și nici eu nu sunt serioasă.”

— „Nu, Nelly, d-a ești prea serioasă pentru ca să te căsătorești cu un om pentru banii lui, să te căsătorești cu un om pe care nu-l iubești.”

NOUȚĂȚI

Arad, 5 Febr. n. 1898.

Curtea la Budapesta. În palatul regal din Buda se lucrează cu mare zor la aranjarea palatului pe seama curții împărătești-regești care în 14 Febr. va veni la Budapesta și va locui aci vreme mai îndelungată.

Perversi dar'... expeditivi. Joi la orele 1 s'a terminat conferența învățătorilor și preoților din tractul Aradului. Tot în aceea zi a și apărut în „Bud. Naplô“ o dare de seamă, în care sunt batjocoriți preoții și învățătorii români.

Dând relațiuni despre discuția privitor la nazariciși și socialiști, ziarul maghiar spune că însăși conferența ar fi constatată următoarele: „Causa acestor scaderi în popor sunt preoții și învățătorii cari se ceartă, și unii dintre ei s'au aruncat în brațele agitatorilor naționali... Ba în gura unui preot pune mărturisirea că corpul învățătoresc și preoțesc prigonește pe învățătorii cu sentimente maghiare.

Despre însuși conferența scrie că s'a terminat cu scandal.

Taică Moise, acum să te vedem cum îți aperi cinstea.

D-soara Agata Bărsescu, care va petrece încă în Cernăuți până Dumineca viitoare, scrie „Patria“, continuă a manifesta un deosebit interes pentru instituțiile românești. Duminecă a luat parte la ședința literară a „Clubului tinerimei române“, unde a fost primită cu mare entuziasm. Concezând cererii comitetului și publicului asistent a interpretat în chip adevărat artistic patru poezii de Eminescu. Cu aceeași ocaziune a pus în vedere recitarea fermecătoare a poeziei „Lucașfăruș“ de Eminescu. Comitetul „Clubului“ face acum pregătirile necesare pentru un „matinée“ literar, care va avea probabil Sâmbătă loc, cu care ocaziune se va rosti pe lângă debutul d-soarei Bărsescu și o conferență asupra „Lucașfărușului“. Până acum nu s'a putut încă stabili ziua, locul și ora matinee-ului, din cauza multelor petreceri, cari ocupă programul acestei săptămâni. În numărul viitor vom aduce deja terminul fixat. Joi va lua parte d-soara Bărsescu la balul „Junimei“, ear mâine, Mercuri, va da o reprezentațiune în favorul internatului român de băeți. Se va reprezenta „Die Himath“ de Sudermann. Precumă și „Patria“, interesul publicului pentru ace. stă reprezentațiune este extraordinar.

Nelly se juca cu evantaliul ei fără să vorbească.

— „Nelly, eu nu pot să mai tac. Trebuie să-mi știu soarta hotărâtă, încă azi. Ochi-ți mi-au dovedit azi de sute de ori că nu ți-s indiferent. Eu, mă știu, sunt sărac, și trebuie să-mi cuceresc înțiu o situație în societate.

...Dac'ar muri unchiul meu ducele Gover... Dar' el e încă tânăr, viguros, și n'am nimic de sperat din partea lui. Știu că ar fi o partidă bună pentru d-ta dacă ai lua pe lordul Townley, însă eu te iubesc, și nici o dată nu voi putea să-mi închipui că poți fi a altuia“.

Dnsa-i puse mâna pe braț.

— „Jacques, ești un om blnd, bun, cinstit. A fost rău din parte-mi că te-am cicalit. Nici o dată nu m'am gândit să iau pe altul, de cât pe d-ta. Iartă-mă Jacques“. Când intră în sala de bal, Nelly tot mai ținea coperta telegramei în mână, pe când telegrama căzuse jos la picioarele lui Jacques care rămăsese singur, doborât de atâta fericire.

Jacques nu văzu telegrama și adâncit în gândurile lui își zicea:

„Ce înger e dnsa; ș'apoi mai zic unii că fetele sunt falșe că se gândesc numai la măritșuri bogate. E o minciună. Dnsa a

La început se intenționase reprezentarea piesei „Der Sohn der Wildniss“ de Halm, în ultimul moment a trebuit însă să se schimbe dispozițiunile din cauza unor greutăți ivite, cari nu se puteau delătura.

Petrecere. Corpul învățătoresc dela școala elementară ortodoxă română din Câmpeni are onoare a invita la *Producțiunea teatrală* împreună cu dans, ce se va aranja la 11 Februarie a. c. st. n. în localul hotelului „Cherzo“ din Câmpeni. Începutul precis la 7 și 1/2 oare seara. Câmpeni la 1 Februarie 1898. Corpul învățătoresc.

— Corul vocal gr-cat. din Oravița-rom. va aranja petrecere în 13 Februarie st. n. 1898 în sala „Impăratul Austriei“ din Producțiune, cu următorul program. a.) Concertul. 1. „Cântecul viteazului“ de I. Vorobchieviciu, cor bărbătesc. 2. „Murgulețul“ de J. Mureșan, cor mixt. 3. „Marșul lui Mihaiu eroul“ de J. Vidu, cor mixt. 4. „Frunzulițe foi de nuc“ de V. Vasilescu, cor bărbătesc. b.) Teatrul. „Sălenii“ Vodevill național în 4 acte de Alexandru P. Petrin. După producțiune joc. Începutul a 8 oare seara. Prețul intrării de persoană: I. Loc de șezut 5' cr., II. Loc de șezut 40 cr., III. Loc de stat 30 cr.

Venitul curat e destinat Fond. școl. grcat. din loc. — Bilete înainte se vind la dl. Ioan Bogdan, învățător și seara la cassă.

— Corul plugarilor români greco-catolic din Șomcuta mare aranjează la 6 Februarie 1898 în sala școlii confesionale din loc *Bal popular restrins*; prețul intrării 50 cr. pentru persoană. Venitul curat e destinat pentru fondul corului. Coriștii vor cânta piesele: „Cât e țeara...“ „Vino lele, Bobocele și inele,“ „Tricolorul“ și altele. Începutul la 7 oare. P. T. familiile participante sunt avisate la provisiunea proprie.

Concert. Chorul vocal gr. ort. român din Sudriaș — Jupani va aranja concert în ospătaria dlui Friedman Leopold în Jupani, la 30 Ianuarie st. v. 1898 (11 Februarie st. n.) la care invităm cu distincție stimă. Venitul curat se va destina la fondul chorului. Intrarea de persoană 30 cr. Începutul la 7 oare seara. Prețul p. fam. 60 cr. Programa: Motto: I. „Vino lele, chor barb. 2. „Moțu la drum“ cor barb. 3. „Toaca“ cor barb. 4. „Taci bărbate“ cor barb. 5. „Serenada“ cor barb. 6. „Junimea“ cor barb. 7. „Bobocele și inele“ cor barb. 8. „Tătarul“ cor barb. 9. „Coroana Moldovei“ cor barb. și „Nunta Tărănenscă“.

Pentru Comitet: *Samson Lugozanu învățător gr. or. președinte adhoc. Ioan Iovanescu, vice-președinte și învățăt. pens.*

Renunțat la bogății, la poziție socială, numai ca să mă ia pe mine. Înainte părea că e eită între lordul și mine, însă slavă D-lui, tot iubirea a biruit“.

Și fericit fără se simț că a căleat pe telegramă, trecu în sala de dans.

După câte-va vreme intră servitorul James și văzu telegrama pe jos. O ridică și citi: „O ciocnire de trenuri pe linia Brighton. Ducele Gover e între morți“.

După două săptămâni, Jacques acum duce de Gover, sârbătorea nunta sa. Și pe când păriseau biserică, densusul șopti soției, sale:

— „Nelly, sunt atât de fericit că pot să-ți ofer bogății și toate cele-lalte. Dar' mai ales sunt fericit că m'ai ales pe când eram încă sărac“.

Și dânsa își trase mânușa peste inelul nupțial și privindu-și soțul cu nevinovăție zise:

— „Te iubeam, Jacques. Nu pot pricepe cum poate fi atât de rea o fată în cât să se mărite altfel de cât din dragoste. Sărac sau bogat, eu tot astfel te-ași fi iubit, căci pentru mine ai fi fost același...“

Cuadril conturbat. Sub acest titlu citim în o foaie din loc următoarea istorie, care caracterizează îndestul cultura socială ungurească: „La o petrecere aranjată în Mezökovácsbáza s'a străcurat între figurile din cuadril o nouă figură până acum necunoscută. Figura nouă de bună seamă va fi având și nume franțuzesc, dar' cel maghiar e cu mult mai nimerit: „pofon“ (palmă). Lucrurile s'au petrecut astfel: La cursurile profesorului de dans și maniere fine a lui Lakatos Zoltán din Kovácsbáza participa în fiecare Duminecă și public în afară de elevi. Astfel a fost și Dumineca trecută. S'a întemplat însă că neobositul apostol al dansului și manierelor fine n'a găsit păreche la o fată a veduvei Roth, astfel că ea a fost răpită de plăcerile cuadrilului. După prima figură intră în sală fratele fetei și interpelează pe dl profesor că ce manieră e aceasta de a face distincție între elevi? S'a întins un schimb de vorbe în urma cărora Roth a scos și pe cealaltă soră din șirul dansatorilor și a plecat spre casă. Faptul acesta a scos și pe dl profesor din concepția sa asupra manierelor fine și a strigat dlui Roth, că el este un pricinaș obraznic. La a această a postrofare neașteptată Roth se întoarcă și aplică profesorului o sfântă palmă de resună sala. Lucru firesc că scandalul era gata; cuadrilul a rămas, dar' afacerea va avea continuare înaintea judecătorei.

Bal filantropic în Blaj. Sâmbătă în 12 Februarie se va ținea în sala Otelului „Univers“ un *bal filantropic* în folosul „fondului pentru ajutorarea studenților miseri în cas de morb.“ Comitetul aranjator: Aron Deac, președinte. Iacob Murășan, v. președinte. Emiliu Viciu, cassar. Nicolau Popescu, controlor. Octavian B. Bonfiniu, Nicolau Pop, Dr. Ambrosiu Chețan, Ioan Rațiu, Gavrilă Precup, Ioan Fodor, Ioan E. Prodan, Valeriu Suciu. Prețul intrării: pentru persoană 1 fl. pentru familia de 3 membri 2 fl. Începutul la 8 oare seara. Contribuțiile benevole se primesc cu mulțămite și se vor cuita pe cale ziaristică.

O frumoasă — pungășitoare. Din capitala Belgiei, Bruxela, vine o știre „interesantă“. O damă de o frumoseță rară, și care pretindea a fi din lumea mare, din cercuri înalte, a fost arestată. S'au dovedit adevăc pe urma dumezai uriașe înșelăciuni. Ci-că a jăfuit ea știe cum și pe cei căi și unde, pe o mulțime de domni de rang înalt din capitala belgiană, laolaltă până la suma de vre-o două milioane franci. Sunt compromiși o mulțime de persoane de rang înalt, care s'ar lăsa acum mai bucuroși de pagubă decât să iasă cumva la iveală că și ei sunt — păgubiți... .

Furia mării. Din Triest se telegrafează că dela începutul acestei săptămâni, decând cu grozavele furtuni, marea este acolo teribil de infuriată. Umflându-se înspumată dă năvală spre țermi aruncându-se peste ei, apoi repede, cu vuet de vârtege, se retrage ear' napoi, spre a arunca alte valuri și mai frumoase peste aceiași țermi, la aceleași înălțimi! Mișcările ei produc vueste surde, fioroase.

Neurolog. La 11 Ian. n. a. c. a trecut la cele eterne preotul Petru Șerb din Secaș, în al 33-lea an al vieții și 15-lea a căsătoriei sale, servind 10 ani altariul Domnului. Regretatul decedat a lăsat în în cel mai profund doliu veduva și 6 copii.

Fie-i memoria eternă!

Crima din Galați. Următoarea crimă oribilă s'a săvârșit în strada Canalului din Galați:

Marți seara o bătrână oarbă, mătușa factorului Ioan N. Ionescu. de la oficiul telegrafic local, a fost găsită scaldată într'un lac de sânge, cu gâtul pe jumătate tăiat. Anunțându-se parchetului, și în urma cercetărilor făcute, s'a constat că nepotul ei ar fi autorul crimei.

Pentru a-și pune în execuțiune planul, Ionescu trimisese pe mătușa sa într'o bucatărie din fundul curței unde a și asasinat-o.

El a fost arestat, și tăgăduște crima.

Se zice că ar fi fost împins la săvârșirea acestui act după ce cheltuisese mai mulți bani ai nefericitei femei și vându-se în neputință de a-i restitui, a încercat s'o omoare.

Bibliografie. A eșit de sub tipar: *Mișcări culturale și literale la Românii din stânga Dunării în restimpul dela 1504—1711*, de Dr. I. G. Sbiera, profesor la universitatea Francisco-Iosefina în Cernăuți, membru al Academiei române din București, Prețul 6 coroane sau 6 lei 50 bani. Cernăuți. Tipografia lui R. Eckhardt.

La câțiva din numerii ziarului nostru de azi din greșală tipografică s'a pus Nrul 61 în loc de 17.

Cursul pieței de săptămână din Arad.

Grâu de frunte	fl. 11.20	până 12.20
„ „ rënd	„ 11.00	„ 11.20
Secara	„ 7.70	„ 8.—
Orzul	„ 5.60	„ 4.80
Ovășul	„ 5.50	„ 6.—
Cucuruzul	„ 4.80	„ 5.—

Piața din B.-Pesta.

Ziua de 5 Februarie 1898.

Cerealele	Calitatea în kilogramo	Prețul pentru 100 kgr. dela până la			
		fl.	cr.	fl.	cr.
Grâu de Bănat	76—80	12	—	13	20
„ „ Tisa	76—80	—	—	—	—
„ „ Posta	70—80	12	55	13	10
„ „ Alb-reg.	76—80	12	70	13	25
„ „ Bacica	76—80	—	65	—	—
Săcară de frunte	70—72	8	60	8	70
„ mijlocie	—	8	55	8	60
Orz pentru nutret	60—62	6	20	6	50
„ „ spirt	62—64	6	70	7	40
„ „ bere	64—66	8	—	9	50
Ovăș	39—41	6	30	6	64
Porumb de Bănat	—	5	10	5	15
„ din alte părți	—	5	05	5	10

Rimători din Ungaria. *Tineri gri:* (părechea peste 320 kgm. greutate) 52—53 cr. *Mijlocii:* (părechea 250—320 kgm. greutate) 52—53 cr. *Ușori:* (părechea până la 250 kgm. greutate) 53—54 cr. **Rimători din Serbia.** *Gri:* (părechea peste 260 kgm. greutate) 51—52 cr. *Mijlocii:* (părechea 240—260 kgm. greutate) 51—52 cr. *Ușori:* (părechea până la 240 kgm. greutate) 51—52 cr.

ULTIME ȘTIRI

Constantinopol, 5 Februarie

Statele din tripla alianță au declarat Sultanului, că nu primesc candidatura principelui George ca guvernator al Cretei.

München, 5 Febr.

Ministrul de interne a propus Dietei un proiect de lege prin care se acordă femeilor majore dreptul de a participa la adunări electorale și să fie membre în reuniuni politice.

Paris, 5 Febr.

Toți oficerii din statul major propuși de Zola martori în procesul ce i-sa intentat, au primit citațiunile.

Consiliul de ministri va hotărî dacă ei trebuie să se prezinte la Curtea cu jurați.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.

Redactor responsabil: Ioan Russu Șirianu.

„Cassa de pă...e în Mercurea“ societate pe acții.

Primește depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

- 1. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu 5%.
2. Depuneri făcute de particulari cu anunț de 3 (trei) luni cu 5 1/2%.
3. Depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale, ori cu scop de binefacere cu 6%.

Permițând starea cassei, depunerile se respălătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut

Regulamentul special pentru depuneri, la cerere se trimite ori-și-cui gratuit.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face prin poștă și se resolvă ou reintoarcerea ei.

DIRECȚIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“

3-10 SOCIETATE PE ACȚII 121

Credit personal pe amortisație

Exoperez:

IMPRUMUTURI IEFTINE PE AMORTISARE

de mai mulți ani și fără cheltueli prealabile,

funcționarilor publ. și officerilor cu leafă minimală de 900 fl.

(95) — 21 ori

cu rentă viageră de cel puțin 500 fl.

mai departe

Imprumuturi amortisaționale pe moșii și case la oraș

cu 4% 4 1/2 și 5%

precum și amortisație corespunzătoare.

Convertesc imprumuturi cu camete mai mari.

La dorință anticipez spesele de intabulare.

Szücs F. Vilmos

Institut de împrumut pe imobile și moșii

ARAD, Fót Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

Table with multiple columns showing train fares between various cities like Arad, Budapesta, Cluj, Oradea, Seghedin, etc. Includes sub-headers for routes and fare types (dim., a. m., seara).